

Sygn. akt VI Ka 759/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodnicząca: SSO Beata Tymoszków

Protokolant: asystent sędziego Mateusz Rosłon

przy udziale prokuratora Agaty Stawiarz

po rozpoznaniu dnia 22 lipca 2016 roku w Warszawie

sprawy B. B., syna W. i K., ur. (...) we W.

obwinionego o wykroczenie z art. 92a kw w związku z § 27.1 Rozporządzenia Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 31 lipca 2002r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych

na skutek apelacji wniesionej przez obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie

z dnia 15 stycznia 2016 r. sygn. akt III W 2402/15

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie.

Uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie wydanego w sprawie VI Ka 759/16

B. B. został obwiniony o to, że w dniu 04 sierpnia 2014r. o godz. 20:23 na ul. (...) przy ul. (...) w W., kierując pojazdem marki C. o numerze rejestracyjnym (...), nie zastosował się do ograniczenia prędkości określonego znakiem drogowym B-33 „ograniczenie prędkości do 60 km/h” i przekroczył dozwoloną prędkość o 38 km/h, co zostało zarejestrowane za pomocą urządzenia do pomiaru prędkości F. (...), to jest o wykroczenie z art. 92a k.w. w związku z § 27.1 Rozporządzenia Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 31 lipca 2002r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz. U. Nr. 170 poz. 1393).

Wyrokiem zaocznym z dnia 15 stycznia 2016r. (sygn. akt III W 2402/15) Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie B. B. uznał za winnego popełnienia tak opisanego czynu i za to, na podstawie art. 92a k.w., wymierzył mu karę 300 złotych grzywny oraz zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 130 złotych tytułem kosztów postępowania.

Wyrok ten w całości zaskarżył obwiniony, który podniósł zarzut niezasadnego rozpoznania sprawy pod jego nieobecność mimo jej należytego usprawiedliwienia, co uniemożliwiło mu złożenie wyjaśnień. Kwestionując ustalenia faktyczne sprowadzające się do przyjęcia, iż był on w dacie zdarzenia kierowcą przedmiotowego pojazdu, wykorzystywanego na cele prowadzonej działalności gospodarczej – domagał się uchylenia wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna, a uchybienie, jakim dotknięty był skarżony wyrok było tego rodzaju, iż nakazywało jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Obwiniony, który nie był reprezentowany przez obrońcę, nie stawiał się na rozprawę główną wyznaczoną na dzień 15 stycznia 2016 roku., jednakże jak wynika z notatki urzędowej (k. 40) powiadomił telefonicznie o nagłej przyczynie niestawiennictwa (awaria samochodu) i wnosił o odroczenie rozprawy. Dodać trzeba, że w toku postępowania wyjaśniającego nie doszło do przesłuchania B. B. w charakterze sprawcy wykroczenia, a tym samym – nie złożył on wyjaśnień. Usprawiedliwienie to nie zostało przedłożone na rozprawie, wobec czego Sąd postanowił prowadzić rozprawę zaocznie i wydał wyrok skazujący. Na skutek tej sytuacji, niezawinionej wprawdzie przez sąd orzekający (ale zawinionej przez sąd – jako jednostkę organizacyjną) doszło do istotnego naruszenia prawa do obrony obwinionego.

Przypomnieć trzeba, że zgodnie z art. 71 § 4 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia w razie nieusprawiedliwionej nieobecności obwinionego, któremu doręczono wezwanie na rozprawę, przeprowadza się rozprawę zaocznie, chociażby nie był on przesłuchany w toku czynności wyjaśniających (...).Jeżeli jednak obecność obwinionego jest konieczna, a nie stawiał się on bez usprawiedliwienia, sąd może zarządzić jego zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie przez Policję. Z zarządzenia o wyznaczeniu rozprawy wynika, że obwinionego nakazano „wezwać”, a nie tylko „zawiadomić”, co oznacza, że jego obecność na rozprawie uznano za konieczną. Skoro więc wcześniej upoważniony sędzia podjął decyzję o wezwaniu wymienionego na rozprawę, to w sytuacji nie dysponowania wyjaśnieniami z jego strony, stosownie do treści przepisu art. 71 § 4 kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, wydanie wyroku zaocznego uznać należało za nieuprawnione zwłaszcza, że obwiniony należycie usprawiedliwił swe niestawiennictwo i wnosił o odroczenie rozprawy. Wprawdzie w dacie orzekania sąd I instancji nie znalazł powodów tej nieobecności oraz faktu jej usprawiedliwienia, to jednak samo rozpoznanie sprawy pod nieobecność obwinionego, doprowadziło do tego rodzaju uchybienia przepisom postępowania, naruszających gwarancje procesowe obwinionego związane z jego prawem do obrony, że z powodzeniem mogły mieć wpływ na treść wyroku (tak też Sąd Okręgowy w Bydgoszczy w wyroku z dnia 11.12.2013r., sygn.. IV Ka 1025/13). Jest przecież oczywiste, że jeśli uprzednio uznano obecność obwinionego za konieczną dla należytego wyjaśnienia okoliczności sprawy, a on sam usprawiedliwił swe niestawiennictwo, to należało zastosować art. 71 § 5 i § 2 k.p.ow. Przepis ten nie pozostawia zaś żadnych wątpliwości co do konieczności odroczenia rozprawy, stanowiąc, iż przy spełnieniu określonych przesłanek „rozprawę odracza się”. Sąd Okręgowy dostrzega przy tym, że obwiniony nie został przesłuchany w postępowaniu wyjaśniającym wyłącznie ze względu na swą postawę; nie stawiał się również na rozprawę apelacyjną i w zasadzie w żadnej formie nie podjął merytorycznej obrony. Rzecz jednak w tym, że przepisy Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia nie nakazują obwinionemu złożenia wyjaśnień w formie pisma procesowego, ale uprawniają do realizacji obrony w każdym stadium postępowania, w fazie jurysdykcyjnej – na rozprawie, bezpośrednio przed sądem. Innymi słowy – z faktu, że obwiniony we wcześniejszej fazie postępowania nie przedstawił w żaden sposób swego stanowiska nie można wyprowadzać dlań niekorzystnych wniosków poprzez uznanie, że nie uczyniłby tego zapewne również na rozprawie głównej.

Z tych względów zaskarżony wyrok nie mógł się ostać – wobec czego Sąd Okręgowy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.